

Badcall Bay.

Acht dagen Noord-Schotland en Orkney

Amerika heeft Route 66, Ierland de Wild Atlantic Way en Schotland sinds 2014 de North Coast 500, een route van 500 mijl langs de ruige kusten van Noord-Schotland. Ik reed een groot deel van die 850 km met de fiets en kan de vele lofbetuigingen alleen maar beamen: prachtig, maar pittig!

→ Tekst en foto's Guido Vandroemme

Van Loch naar Loch

De officiële start van de route ligt aan het kasteel van *Inverness*. Maar voor mij voldoet een B&B in een rustige straat van dit Schotse stadje evengoed. Het weer is meteen Schots: er hangen lage grijze wolken over de Beaulie Firth en er valt motregen. Om de totale afstand van de tocht binnen de perken te houden, rijd ik niet naar het Applecross schiereiland aan de westkust, maar naar *Ullapool*. Dat betekent even fietsen op een A-road, maar er rijdt niet zoveel zwaar verkeer en de landschappen zijn heel mooi. Bovendien lossen de grijze wolken

in de loop van de voormiddag op.

In *Muir of Ord* maak ik even een ommetje om de distilleerderij van de Singleton whisky te bezoeken, om dan resoluut de Highlands in te rijden. Vol verwachting kom ik bij Loch Garve, het eerste meer van deze fietsdag. Maar dat valt lelijk tegen. Slechts af en toe krijg ik een glimp van het meer te zien. De teleurstelling is gelukkig snel vergeten bij de ontdekking van de wilde Blackwater Falls. Een ideale plek om te lunchen en wat foto's te schieten.

In de verte doemt de stuwdam van Loch Glascarnoch op en niet lang daarna kom ik

aan het schitterende Loch Droma, een van de mooiste meren van Schotland. De Falls of Measach liggen te ver van de weg af om ze te gaan bekijken. Een toegangspoortje maakt dat ik de fiets niet kan meenemen, en ik laat niet graag mijn fiets onbewaakt achter op een publieke plaats, zelfs niet met een slot erop. Een korte klim op een zijweg brengt mij wel naar een viewpoint over *Strathmore* en het dal van de Broom rivier, met heel in de verte het begin van Loch Broom.

In de late namiddag rijd ik de kade van *Ullapool* op. Van een grote trawler worden tientallen

De Ring of Brodgar, een van de grootste steencirkels in het Verenigd Koninkrijk.

bakken vis rechtstreeks in een reusachtige koelwagen geladen. Vóór ik naar de B&B ga breng ik nog een bezoekje aan de locale Tesco, want morgen zal er wellicht heel weinig gelegenheid zijn om iets te kopen.

Van een grote trawler worden tientallen bakken vis rechtstreeks in een reusachtige koelwagen geladen.

Dorst

Donkergrijze wolken hangen laag over de heuvels en de wind blaast hard. Zoiets geeft de burger moed aan het begin van een lange fietsdag! Bij *Drumrunie* neem ik de afslag naar de kust en rijd vanaf daar op een single track road, die gelukkig wel degelijk geasfalteerd is. Net na de afslag ligt Lochanan Dubha, een geliefkoosde plek voor landschapsfotografen, maar door het slechte weer kan ik niet anders dan er sakkend voorbij te rijden. Net wanneer ik aan Loch

Lurgainn kom, houdt het op met regenen en trekken de grijze wolken snel omhoog langs de berghellingen.

Als ik aan het einde van het meer achterom kijk, word ik beloond met een uitzonderlijk mooi schouwspel: het meer schittert in een donkergroene kom van omliggende bergen met daarboven een dramatische wolkenhemel. Schotland op z'n best! De stevige paal van een verkeersbord doet uitstekend dienst als statief. Aan *Aird of Coigach* neem ik een scherpe bocht naar het oosten en krijg ik de strakke noordoostenwind bijna vol in mijn gezicht. Bovendien is dit een helling. Maar éénmaal boven heb ik een machtig uitzicht over de Assynt bergen. En zowaar breekt de zon door de wolken! Wat volgt is één lange aaneenschakeling van adembemende landschappen in de voortdurend wisselende geologie van dit kustgebied. Na iedere bocht komt weer een ander plaatje. Ik moet hard zijn voor mezelf: er is geen tijd genoeg om inderoosel te blijven fotograferen, er moet ook nog gefietst worden.

Vooraf had ik het stuk tussen *Drumbeg* en *Unapool* als lastig ingeschat. En dat blijkt ook te kloppen. De smalle weg slingert op en neer

John O' Groats.

langs de vele met mos, gras en heide bedekte heuvels. Ondertussen schijnt de zon volop en door de onverwachte warmte raak ik snel door mijn drinkvoorraad heen. Maar nergens in de wijde omtrek is er een huis, laat staan een winkel. Al gauw pers ik de laatste druppel water uit mijn bidon en prevel een schietgebedje. Mijn gebed wordt warempel verhoord, maar niet zoals ik gehoopt had: vanuit het niets breekt een onweer los en valt de regen met bakken uit de hemel. Wanneer ik uiteindelijk de B&B in *Upper Badcall* bereik, zijn mijn kleren al lang weer droog gewaaid, maar plakt mijn tong tegen mijn gehemelte. Nooit voordien smaakte water uit een kraantje zo lekker!

Rocket Ron

Wanneer ik vervolgens door het raam kijk, valt mijn mond zowat open. De avondzon boven Badcall Bay zorgt voor mooie kleuren. Vlug begin ik te fotograferen, eerst door het raam,

Bootjes dobberen in Loch Broom bij Ullapool.

Een van de honderden baaien langs de noordwestkust.

daarna buiten. Dat had ik beter niet gedaan, want al gauw word ik omsingeld door een wolk midges. Ik probeer ze nog even te negeren, maar al snel vlucht ik weer naar binnen. De eigenaar van de B&B is zo vriendelijk om mij met zijn jeep 5 km verder naar een hotel te voeren waar ik in de bar een warme maaltijd kan doorspelen met een tweetal grote pinten. Wanneer ik mijn fiets 's avonds in zijn schuurtje zet, ontdek ik tot mijn verwondering een heel dure mountainbike. Mijn gastheer blijkt niemand minder dan 'Rocket' Ron te zijn, naar wie een bekende buitenband van het merk Schwalbe genoemd is. Tot laat in de avond en ook nog 's morgens bij het ontbijt trakteert hij me op straffe mountainbikeverhalen uit de oude doos, rijkelijk gestoffeerd met foto's.

Schotland ten voeten uit

De weg loopt verder langs de ruige kust, maar gelukkig is het aantal hellingen beperkt. Aan Loch Linchard kijk ik naar het meer en mis ik bijna het veel mooiere zicht op de Rhiconich rivier. Op de smalle weg langs Loch Eriboll zie ik donkere onweerswolken met een sneltrainvaart op mij af komen. In nauwelijks enkele minuten ben ik bij gebrek aan beschutting drijfnat. Even snel als de bui begon, is ze voorbij. Dit is Schotland ten voeten uit. Aan de andere kant van het meer moet ik de bult van het schiereiland A'Mhoine oversteken. Aan Kyle of Tongue

wacht de volgende B&B. Vanuit het raam kijk ik op Castle Varich, een ruïne van een klein kasteel boven op een heuvel.

Steencirkel

Vandaag ben ik niet de enige fietser met bepaking, want dit is ook het laatste stuk van LEJOG (of JOGLE als je hem in de andere richting doet). Dit is dé klassieker onder de Britse langeafstandsfietsroutes, een tocht van Lands End in het uiterste zuiden van Cornwall tot John O' Groats in Noord-Schotland. Netjes op tijd kom ik aan in *Scrabster* voor de ferry naar Orkney. Het is al avond wanneer ik met de boot in *Stromness* aankom, maar de B&B ligt aan de kade.

Genoeg herinneringen en foto's om in de winter na te genieten bij een dram Highland Park whisky.

De volgende morgen zet ik er meteen een flinke vaart in om snel bij de Ring van Brodgar te staan. Die behoort samen met Stonehenge in Wiltshire en de Callanish Stones op de Hebriden tot de drie grootste steencirkels van het Verenigd Koninkrijk. Vanzelfsprekend wil ik die fotogra-

feren vóór de onvermijdelijke bussen met toeristen eraan komen. Het lukt me net. Op dezelfde nauwe landengte staan ook drie enorme hoge, platte menhirs, de Stones of Stenness. Ook hier ben ik net lang genoeg helemaal alleen.

Twee flessen

Orkney is helemaal niet zo desolaat als ik verwacht had. Blijkbaar is de grond hier vruchtbaar, want overal zijn uitgestrekte weiden te zien waarop geen schapen maar koeien lopen te grazen. Bij *Skara Brae* zet ik de fiets tegen de gevel van het bezoekerscentrum van een van de best bewaarde neolithische nederzettingen. Jammer genoeg is het nog een eind stappen en ik besluit mijn fiets niet zo lang onbewaakt achter te laten. Ik zet mijn tocht over Mainland verder en rijd helemaal rond Loch of Harray richting *Kirkwall*, de hoofdstad van de Orkney Eilanden. Het is niet zozeer de stad zelf die mij interesseert, maar wel de vlakbij gelegen Highland Park Distillery. Dit is de meest noordelijk gelegen distilleerderij van Schotse single malt whisky en volgens kenners een van de beste. Er kunnen nog net twee flessen in de toch al volle fietstassen.

Italiaanse kapel

Vanop een hoogte krijg ik een mooi zicht op het lint van eilanden ten zuiden van Kirkwall. Daartussen liggen de 'Churchill Barriers'. Bij

Een echte Schotse Hooglander.

Brugje over de Rhiconich rivier.

Langs Loch Naver.

het begin van WO II was een Duitse onderzeeboot onopgemerkt tussen deze eilanden doorgelipt om in Scapa Flow een slagschip van de Britse Navy te torpederen. Prompt beval Churchill om de doorgang tussen de eilanden te verhinderen door het aanleggen van dammen. Daardoor kan je vandaag van het ene eiland naar het andere rijden. Bijvoorbeeld naar de 'Italiaanse Kapel' op Lamb Holm, een barak die door Italiaanse krijgsgevangenen werd verbouwd tot een kapel met een typisch Italiaans barok interieur. Vandaag is het een toeristische hotspot.

Signpost

's Morgens ben ik al heel vroeg op pad om de ferry naar Gills Bay te halen. Gelukkig maakt de eigenares er geen punt van om extra vroeg een stevig ontbijt klaar te maken. Van *Gills Bay* rijd ik nog even oostwaarts naar John O' Groats, het kleine maar beroemde meest noordelijk gelegen bewoonde dorp van het Verenigd Koninkrijk. Op een plein naast het plaatselijke hotelletje staat een 'signpost', een paal met wegwijzers naar enkele wereldsteden, en natuurlijk ook naar Lands End. Van John O' Groats fiets ik een eind terug westwaarts langs de kust. Ik had natuurlijk

ook langs de oostkust kunnen terugkeren naar Inverness, maar dat is een A-road met nogal wat autoverkeer. Ik maakte de keuze om door Strath Naver en via Cycleway 1 naar het zuiden te rijden. Dit is een zeer mooie glen en op de smalle weg passeer ik slechts af en toe een auto. Langs de Chromarty Firth en over The Black Island rijd ik de laatste dag terug naar Inverness. Veel speciale dingen zijn er niet meer te zien. Maar dat geeft niet, mijn hoofd zit intussen vol herinneringen en mijn fototoestellen vol foto's. Genoeg om in de winter na te genieten bij een dram Highland Park whisky.

PRAKTISCHE INFO

- Stromness (Orkney), dag 5 Stromness – St. Margaret's Hope (79 km), dag 6 ferry St. Margaret's Hope – Gills Bay + Gills Bay – Betty Hill (89 km), dag 7 Betty Hill – Bonar Bridge (94 km), dag 8 Bonar Bridge – Inverness (82 km).

Gidsen en Kaarten

Van de North Coast 500 is een vrij gedetailleerde kaart en veel info te vinden op www.northcoast500.com. Kaarten en info over Cycleway 1 zijn te vinden op www.sustrans.org.uk. Ik had mijn route ook in de Osmand app in mijn smartphone opgeladen.

Info

Deze fietstocht loopt door ruig, desolaat en zeer dunbevolkt gebied. Je moet er 's morgens voor zorgen dat je voldoende eten en drinken bijhebt. Alle B&B's waren vooraf – in januari al – gereserveerd, want op sommige plaatsen is het aanbod zeer beperkt.

Het stuk tussen Ullapool en Scourie (Badcall Bay) bevat veel steile hellingen en is echt wel zwaar om te fietsen. Ik maakte daar 2400 hoogtemeters op één dag. Dat is heel veel met een bepakte fiets. De overtocht naar Engeland maakte ik met de ferry Zeebrugge-Hull. Vanuit Hull reed ik dan met de auto naar Inverness (ca 700 km). Daar bleef de auto gedurende 8 dagen staan. Het hele verhaal vind je op www.velotoeren.be.

Route en bewegwijzering

Ik fietste langs de Schotse Noorwestkust over de North Coast 500, een vrij recente auto- en fietsroute. Die is niet bewegwijzerd. Het stuk van John O' Groats naar Inverness volgde ik grotendeels Cycleway 1, onderdeel van de Noordzee Fietsroute (EuroVelo 12). Die is wél bewegwijzerd.

Mijn etappes: dag 1 Inverness – Ullapool (90 km), dag 2 Ullapool – Upper Badcall (102 km), dag 3 Upper Badcall – Kyle of Tongue (92 km), dag 4 Kyle of Tongue – Schrabster (77 km) + ferry Schrabster

ONLINE